

บทบาทการคารวะ ไทย-จีน รู้“เรา”ไม่รู้“เขา” รบร้อย-แพร้อย

รศ.ดร.ปริชา อุปโยคิน ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มอบของที่ระลึกให้กับ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มา เป็นวิทยากรอภิปราย “อนาคตแม่น้ำโขง”

ศบ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัด เชียงราย เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2548 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ร่วมกับ มูลนิธิโตโยต้าแห่งประเทศไทยและมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ได้จัดสัมมนา โครงการตลาดวิชา เรื่อง "ผู้คนแผ่นดิน และผืนน้ำ ในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง" มีนักวิชาการชื่อดัง เข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้ ความรู้แก่นักวิชาการ นักธุรกิจ นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจ อย่างมากมาย การสัมมนาโครงการตลาดวิชาของ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นอีกครั้งหนึ่งในเรียนรู้เพื่อนบ้าน โดยเฉพาะจีนมหาอำนาจ เศรษฐกิจเอเซียในวันนี้

ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม กรรมการมูลนิธิโตโยต้าแห่งประเทศไทย ปาฐกถานำเรื่อง จีน : การค้าการลงทุน ตอนหนึ่ง ดร.พิสิฏฐ กล่าวว่า จีนมีความได้เปรียบเรื่องการค้าการลงทุนใน 3 ด้านคือ 1. จีนได้เปรียบการแข่งขันในเรื่องราคาและขนาดการผลิต 2. จีนมีทั้งอุตสาหกรรม Low-Tech และ High-Tech 3. จีนสร้างพันธมิตร โดยร่วมลงทุนกับต่างประเทศแบบ Joint Venture กับทั่วโลกถึงร้อยละ 60 ของการลงทุนทั้งหมดในจีน จีนเป็นโอกาสของเอเซียทุกประเทศที่จะกลายเป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ ที่สามารถด่วงดุลกับกลุ่มประเทศอเมริกาและสหภาพยุโรป ในศตวรรษนี้ อย่างแน่นอน จีนมีข้อจำกัดด้านพื้นที่เพาะปลูก อาเซียนและกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงมีฐานะ การแข่งขันดีกว่าจีน ในสินค้ากลุ่มอาหารและผลิตผลทางการเกษตร จีนจะเป็นตลาดนำเข้า สินค้าเกษตรที่ใหญ่ จึงเป็นโอกาสของอาเซียน

"การประชุมกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งล่าสุดที่กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ผู้นำจีน และอาเซียน ได้ตกลงกรอบ "อาเซียน-จีน เอฟทีเอ" โดยจะลดภาษีนำเข้าสินค้าทุกชนิด ให้เหลือ 0% ในปี 2010 แต่ในปี 2007 จะมีการเลิกภาษีนำเข้าสินค้า 11 สาขา ก่อน คือ สิ่งทอ รถยนต์ จะมีการประสานเศรษฐกิจ ร่วมกันมากขึ้น จะสร้างความร่วมมือทางการเงินและการค้า" ดร.พิสิฏฐ กล่าวและว่า ปัจจุบันจีนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการจัดการบริหารลุ่มน้ำโขง จีนมีแผนพัฒนาเขื่อนพลังน้ำในแม่น้ำโขง ตอนบน ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณและนิเวศน์วิทยาของแม่น้ำโขง ประเทศลุ่มน้ำโขง ต้องตกลงกับจีนให้ได้โดยเร็วในเรื่องการใช้น้ำและการสร้างเขื่อนพลังน้ำในแม่น้ำโขง

ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวในการอภิปราย เรื่อง อนาคตแม่น้ำโขง ว่า เวลา 12 ชั่วโมง ในการล่องเรือจากท่าเรือกวนหล่ย์ ชายแดนจีน-ลาว จนถึงเชียงแสน เป็นการเดินทางที่ที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิต เกาะแก่มากมายในแม่น้ำโขงเป็นมัจฉารักษ์ทางนิเวศน์ วิทยา ผู้คนไม่ต่ำกว่า 60 ล้านคนในอุษาคเนย์พึ่งพาโดยตรงกับแม่น้ำโขง กำลังจะล่มสลาย เขื่อนม่านหวนที่เสร็จไปแล้ว เขื่อนเซียวหวนที่กำลังก่อสร้าง และอีกสารพัดเขื่อนของจีน ตลอดจนการระเบิดแก่งหินในแม่น้ำโขง เพื่อให้สามารถเดินเรือได้อย่างสะดวก ก่อปัญหาตามมามากมาย ปริมาณน้ำที่ไม่แน่นอน ไม่เป็นธรรมชาติ กระแสน้ำ

ที่ไหลเร็วและเชี่ยวมากขึ้น กำลังสร้างหายนภัยให้กับนิเวศน์วิทยาของแม่น้ำโขง ปลาหลากหลายสายพันธุ์ที่หายาก และมีแห่งเดียวในโลกกำลังจะสูญพันธุ์ โรคระบาดในปลาเกิด ขึ้นบ่อย อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน โลมาน้ำจืด ปลาบึกปลาน้ำจืด ที่ใหญ่ที่สุดในโลกกำลังจะเป็นเพียงตำนาน ไม่รู้ว่าชะตากรรมของน้ำตกหลี่ผี น้ำตกที่ใหญ่ที่สุดในเอเซียจะเป็นอย่างไร ในภาวะที่จีนกำลังบุกอาเซียน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม การแข่งขันทรัพยากรน้ำ ในแม่น้ำโขงกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ หากจีนยังคงไม่อาทรกับประเทศในอุษาคเนย์

ในการอภิปราย "เส้นทางเชื่อมร้อยอุษาคเนย์ไทย-จีน-ลาว-เขมร-เวียดนาม" นายวิโรจน์ ตั้งวาณิชย์ ผู้เชี่ยวชาญจีนศึกษา กล่าวในตอนหนึ่งว่า ประเทศจีนใหญ่กว่าประเทศไทยเกือบ 19 เท่า ความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างไทย-จีน อยู่ในขั้นที่ตึงเครียด ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในโลกที่จีนนับญาติด้วย แต่หากมองในแง่ของการค้า การลงทุน ถือว่าจีนยังคงเป็นตลาดลึกลับ เอกชนรายใหญ่ของไทยเข้าไปลงทุนแล้ว ไม่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง แม้แต่เครือเจริญโภคภัณฑ์หรือซีพี กลุ่มสหพัฒน์ และปูนซิเมนต์ไทย ที่ว่าแน่ๆ ก็ขาดใจมาแล้ว โดยเหตุแห่งความไม่ประสบความสำเร็จในการค้าและการลงทุนในประเทศจีน ที่สำคัญคือ นักลงทุนไทยยังไม่บรรลุคำว่า "รู้เขา รู้เรา" ตามหลักทฤษฎี ประเทศจีนมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 5,000 ปีและตลอดระยะเวลาดังกล่าว ก็ปิดประเทศมาโดยตลอด จีนเปิดประเทศเพียงแค่ 2-3 ครั้ง คือเมื่อ 2,000 ปีก่อนจีนเปิดประเทศอย่างเต็มใจ